

آغاز عصری نو برای مالیه اسلامی

منبع: Banker - برگردان: زینت مقدس نیت - واحد ارزی مشهد

تأمین کنندگان عمده شاخص جهانی برای به دست آوردن سود رو به رشد در سرمایه گذاری های اسلامی هجوم آورده اند. اکنون چالش آنان این است که دامنه آن را گسترش داده و در صورتی که بازار در حال رسیدن به ظرفیت واقعی است، محصولات جدیدی را ارائه کنند.

تا یازده سال پیش شاخص های بازار در حیطه انحصاری یک سرمایه گذار قدیمی بود. تصمیم داو جونز برای ایجاد اولین شاخص مطابق با شریعت در سال ۱۹۹۹، شاخص جهانی مالیه اسلامی، راه را برای آنهایی که به دنبال معیاری برای سرمایه گذاری مطابق با اصول اسلام بودند باز کرد.

اکنون سرمایه گذاران اسلامی مجموعه بسیار متنوعی از شاخص اسلامی را برای مقایسه و سنجش در اختیار دارند که شامل سهام ابزارهای درآمد ثابت می شود. هر چهار تأمین کننده اصلی شاخص جهانی با هدف فراهم آوردن ابزارهای جدید برای تحریک سرمایه گذاران داخلی و جذب سرمایه بین المللی شاخص هایی را ارائه می دهند که برای مالیه اسلامی از نو طراحی شده است. این شاخص ها روند استاندارد شدن این صنعت را هدایت می کنند و به سرمایه گذاران کمک می کند عملکرد وجوه را در رابطه با بازاری که در آن سرمایه گذاری می کنند ارزیابی کنند. شاخص ها روند سیاست گذاری را حمایت کرده و ایفای نقشی کلیدی در عملکرد بازارهای سرمایه اسلامی را آغاز کرده اند. آنها همچنین اساس عرضه محصولات جدید را فراهم آورده اند، همچنان که شرکتهای سرمایه گذاری بر روی سهام (ETF) تلاش می کند در بخش سرمایه مطابق با شریعت به جایگاهی دست یابد. داو جونز اولین گروهی است که برای ETF اسلامی مجوز دریافت می کند.

در حال حاضر شاخص اسلامی داو جونز، ۱۵۰ شرکت را با بیش از ۷ میلیارد دلار سرمایه محک می زند. تصمیم برای ایجاد شاخص اسلامی پاسخ به موج علاقمندی مشتریانی است که به دنبال معیارهایی مطابق با شریعت می باشند. دیورا سیرو، مدیر ارشد محصولات و بازارهای بین المللی شاخص های داو جونز می گوید: علاقمندان اولیه عموماً از سوی کمپانی های تجاری خانواده های بزرگ در خاورمیانه که واقعاً خواستار سرمایه گذاری بر طبق فرهنگ و مذهب خود می باشند نمایندگی می شود و در حالی که این اشتیاق در خاورمیانه همچنان باقی است، اکنون این امر جهانی شده است.

با توجه به رونق دوباره بازارهای سهام، تأمین کنندگان معتقدند شاخص های اسلامی پیشرو در مرحله جدیدی از رشد می باشند. آنان انتظار دارند در بازاری برنده شوند که هنوز پایین تر از ظرفیت های خود عملکرد خوبی دارد. صنعت جهانی مالی اسلامی مفتخر است که از مارس ۲۰۱۰، تعداد ۳۶۰ صندوق را با ۳۷ میلیارد دلار تحت مدیریت خود درآورده است.

«رشدی سیدیکویی» رئیس سابق شاخص اسلامی داو جونز می گوید: ما از حدود ۱۹۸۳ در فضای سرمایه گذاری اسلامی فعالیت داریم، امروز حدود ۹۴ درصد از صندوق های اسلامی فعالانه مدیریت شده و از یکی از ۴ تأمین کننده شاخص مجوز دریافت کرده اند. از نقطه نظر درآمدی، این امر با توجه به رشد این فضای خاص یک نکته مثبت تلقی می شود.

به گفته آقای سیدیکویی مدیریت دارایی به عنوان یکی از مهم ترین محرک های صنعت مالی اسلامی رو به ظهور است و نقش تأمین کنندگان شاخص هم در پی آن رشد می کند. تأمین کنندگان خواهان این هستند که

طیف کاملی از پیشنهاد ها و محصولات خاص طراحی شده بر اساس شاخص های اسلامی را که برای برآوردن نیازهای بازار به طرز ماهرانه ای مهیا شده اند ارائه کنند.

وی می گوید: علاوه بر شاخص های equity Plain آنان به دنبال سایر گروه های دارایی هستند و صحبت هایی در مورد شاخص کالای اسلامی در میان است. انتظار می رود در دوران پس از بحران مالی، شاهد انتشار اوراق صکوک بیشتری باشیم و قدرت های بیشتری وارد بازار می شوند.

داو جونز به یک بازار به شدت رو به ازدحام به رقبای اصلی خود MSCI، Poors & Stamderd و FTSE پیوست و سال گذشته Investment Russell در یک سرمایه گذاری مشترک با Investment Jadwa شریک شد. این تأمین کنندگان پیشنهادات شاخص متعارف خود را به سرمایه گذاری شریعت تغییر داده اند و اساس یک فعالیت تجاری قوی را پایه ریزی می کنند.

شاخص های جهانی اسلامی MSCI بر مبنای شاخص های زیرمبنایی منطقه ای ساخته شده و ۶۹ حوزه بازارهای موجود، در حال ظهور و تازه را در بر می گیرد. کریستین چاردونز، معاون و مدیر محصولات شاخص های جهانی اسلامی MSCI، می گوید: شهرتی که MSCI در دنیای مالی اسلامی به دست آورده به دلیل کیفیت اطلاعات، خدمات مشتریان و آوازه بین المللی نامش است. به گفته او هنگام انتخاب شاخص، ما یک انتخاب طبیعی هستیم چرا که مدیران برای تصمیم گیری عمدتاً از شاخص های متعارف MSCI استفاده می کنند و در نتیجه MSCI شمار زیادی مشتری و شریک بازار دارد که می تواند اطلاعات و نظرات آنان را برای تضمین شاخص های خود و پاسخ به نیازهای مشتری گردآوری کند.

هدف شاخص های اسلامی MSCI، جلب توجه مدیران دارایی در خاورمیانه و آسیاست اما به مدیران سهام جهانی که حوزه سهام جهانی را برای سرمایه گذاران علاقمند به اصول سرمایه گذاری اسلامی اداره می کنند هم توجه نشان می دهد. در سال ۲۰۰۶ Poors & Standard شاخص های شریعت P & S را عرضه کردند که به ۳۰ معیار و شاخص قابل سرمایه گذاری شریعت توسعه یافت. FTSE گروهی از شاخص های مطابق با شریعت را براساس سهام بزرگ و متوسط در شاخص جهانی سهام FTSE عرضه کرده است. سال گذشته شاخص شریعت Jadwa Russell، عرضه شد. این گروه از شاخص ها حدود ۱۰.۰۰۰ اوراق بهادار را در شاخص جهانی Russell که شامل پرتفویی از ۶۰ کشور می شود ارزیابی می کنند. با توجه به اینکه بازار کمی بیشتر رقابتی شده است برای تأمین کنندگان شاخص مسئله تمایز نقش کلیدی برای موفقیت ایفا می کند. در این میان لزوم به دست آوردن اعتماد سرمایه گذاران بر روی معیارهای مطابقت شاخص ها دارای اهمیت است. تأمین کنندگان عمده روند مشابهی را دنبال می کنند، آنان با ارزیابی اولیه شرکت ها براساس فعالیت تجاری شان کار را آغاز می کنند و سپس شاخص های سهام جهانی متعارف شرکت ها را برای موارد ممنوعی همچون بهره، مسایل غیراخلاقی و قمار به دقت ارزیابی می کنند. در پی این امرنسبت های مالی مورد بررسی قرار می گیرد و در اینجاست که تأمین کنندگان تفاوت هایی را در روش های خود نشان می دهند. آنان عموماً برای ارزیابی مطلوبیت نسبت مالی یا روش برآورد ارزش حال درآمدهای آتی را انتخاب می کنند و یا مدل دارایی های کل را برمی گزینند.